

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola s materskou školou, Banská 116/47, Cinobaňa
4. Názov projektu	Zvyšujeme gramotnosť - ZŠ Cinobaňa
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S845
6. Názov pedagogického klubu	Prírodovedná a matematická gramotnosť
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	4.marca 2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola s materskou školou, Banská 116/47, Cinobaňa
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Zdena Baranová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	<u>Zvyšujeme gramotnosť správa o činnosti Pedagogický klub – Prírodovedná a matematická gramotnosť</u>

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia:

Oboznámenie s pojmom kritické myslenie žiakov
Metódy podporujúce kritické myslenie
Diskusia a výmena skúseností medzi pedagógmi.

klúčové slová: prírodovedná gramotnosť, kritické myslenie, metódy podporujúce kritické myslenie, hľadanie riešenia problémov,

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

1. Pojem kritické myslenie Čo to vlastne kritické myslenie je? Definovať by sme ho mohli ako určitý postoj k svetu, ku konkrétnym situáciám, voči konkrétnym názorom. Kritické myslenie je schopnosť, ktorá je predpokladom k obozretnosti, opatrnosti pri vyhľadávaní, využívaní aj interpretácii informácií. Keď kriticky premýšľame, v podstate sa len riadime múdрым príslovím - Dôveruj, ale preveruj.

Samotné kritické myslenie nie je prejavom nedôvery voči človeku, riešeniu problému alebo úlohy, ktorého názor, riešenie, alebo postoj kriticky posudzujeme, či ktorý nám informáciu interpretoval, skôr sa snažíme hlbšie a dôkladnejšie pochopiť súvislosti a objaviť s tým súvisiace teórie a informácie, ktoré by nám neprišli na um len pri pasívnom a povrchnom prijímaní a využívaní informácií.

Kritické myslenie je obzvlášť potrebné denne uplatňovať v škole, pri práci s informáciami, ktorými sme dnes úplne zahŕtení. Človek s kritickým myslením sa neuspokojí s nedostatočným množstvom informácií, hľadá ďalej, snaží sa analyzovať rôzne pohľady na vec, dáva prednosť objektívnosti pred subjektívnosťou a informácie sa snaží overovať. Nedôveruje

nejasným a nejednoznačným pojmom a rozlišuje medzi názormi a faktami. Kriticky mysliaci človek-žiak, nie je len naivným pasívnym príjemcom informácií. Na základe zaujatia vlastného stanoviska si vytvorí o svete obraz sám, nepreberá ho od druhých. Než spraví konečné rozhodnutie, zváži všetky možné alternatívy.

2. Metódy kritického myslenia- by mali byť akýmsi nástrojom, ktorý vedie žiakov k porozumeniu učiva, k odhaľovaniu vzťahov medzi osvojenými faktami, k vytváraniu vlastného názoru a celkovo k prehĺbeniu poznatkov.

Kritické myslenie je zamerané na získavanie informácií, ich hodnotenie a nachádzanie logických a objektívnych súvislostí.

Najznámejšie metódy podporujúce kritické myslenie:

E-U-R metóda

E-U-R je jednou z metód plánovania výučby, niekedy nazývaná aj trojfázový model učenia. Skladá sa z **evokácie**, **uvedomenia** si významu informácii a **reflexie**. V každej z týchto fáz dochádza k inej forme učenia sa.

Evokácia V prvej časti aktivity si žiaci samostatne vybavujú, čo už o téme vedia, jej cieľom je žiakov motivovať a zaktivizovať. Vybavujú si vlastné vedomosti, známe informácie, čo si myslia, že vedia a aké otázky a myšlienky im k nim napadajú. Žiaci tak neskôr môžu spojiť nové so známym a tým lepšie porozumejú novým informáciám.

Uvedomenie V druhej fáze aktivity žiaci získavajú a spracovávajú nové informácie. Tie si následne zaradujú do vlastného systému poznania, čiže medzi pôvodné informácie, ktoré si vybavili a utriedili v priebehu evokácie.

Reflexia Je záverečná, ale najdôležitejšia časť aktivity a procesu učenia sa. Paradoxne, predovšetkým z dôvodu nedostatku času na konci vyučovacej hodiny, je aj najčastejšie vynechávaná. Bez samotnej reflexie sa však žiaci nemusia počas hodiny nič naučiť, hoci by aj bola aktivita zaujímavá alebo zábavná.

V reflexii si žiaci uvedomia, čo a ako sa naučili, zatriedujú, systematizujú a upevňujú nové vedomosti. Cieľom je reflektovať nadobudnuté informácie, skúsenosti a proces, ktorým sa k zážitkom a poznaniu počas aktivity dopracovali a zužitkovať ich skúsenosti v procese učenia sa v budúcnosti.

Reflektovať je teda možné rovnako obsah (čo už žiaci o téme vedia, čo si potvrdili, čo vyvrátili, čo spresnili, na aké otázky stále nepoznajú odpoveď, čo by ešte chceli o téme vedieť a pod.), ale tiež procesy (ako k týmto znalostiam dospeli, čo sa dialo počas učenia, ako sa im práca darila a vďaka čomu...).

Proces reflexie uskutočňujú žiaci spoločne s učiteľom – prebieha interaktívne a spoločne. Nie je to teda hodnotenie práce žiakov učiteľom z pozície „autority“.

Brainstorming

V preklade „búrka mozgov“ je založená na produkcii čo najväčšieho počtu asociácií spojených s predloženou témou aj zdanlivo nesúvisiacich. Bez kritiky a hodnotenia je nutné umožniť pomocou intuitívneho myslenia voľnú produkciu nových nápadov, myšlienok.

Brainwriting

Je písomnou formou brainstormingu, ktorý prebieha tak, že žiaci píšú svoje nápady na kolujúci papier. Špecifickou formou brainwritingu je metóda 365, princíp ktorej spočíva v tom, že každý žiak šesťčlennej skupiny v 5 minútovom limite vyprodukuje najmenej 3 nápady. Metódu je vhodné použiť na riešenie problémov, pri ktorých na otázku neexistuje jednoznačná a jednoduchá odpoveď.

3. Výmena skúseností medzi pedagógmi

V ďalšej časti nasledovalo diskutovanie členov klubu o súčasnom stave „kritického myslenia“. Proces reflexie by mali žiaci vykonávať na záver hodiny, spoločne s učiteľom – prebieha interaktívne a spoločne. Nemá to byť teda hodnotenie práce žiakov učiteľom z pozície „autority“. Žiaľ často práve tento dôležitý prvok upevňovania kritického myslenia chýba, či už z dôvodu rôznorodosti žiakov v triede, ktorým sa treba mimoriadne venovať (ŠVVP, integrovaní žiaci, mimoriadne nadaní žiaci, žiaci z marginalizovaných skupín, žiaci so zdravotným hendikepom..) alebo slabá domáca príprava a nezáujem žiakov, nedostatočná koncentrácia žiakov, žiaci sú neradi aktívni a nezapájajú sa do hľadania riešení.

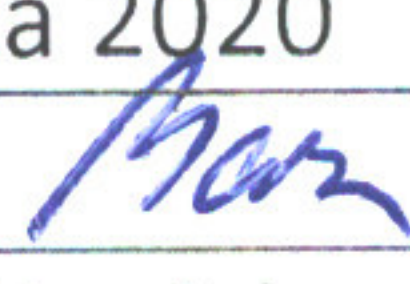

Členovia klubu opísali svoje skúsenosti z vyučovania, poukázali na úspechy, nedostatky a problémy v uvedenej problematike. Zároveň skonštatovali na potrebu získania viacerých asistentov, ktorí by boli nápomocní pri práci s rôznymi skupinami žiakov .

13. Závery a odporúčania:

Odporúčania pre členov klubu na rozvoj prírodovednej gramotnosti:

Naštudovať si materiály týkajúce sa rôznych metód podporujúcich kritické myslenie
Prehodnotiť vlastné aktivity v priebehu vyučovacej hodiny s dôrazom na záver hodiny - reflexiu

Vyhľadať si na internete rôzne príklady a situácie podporujúce kritické myslenie žiakov

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Zdena Baranová
15. Dátum	4.marca 2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr.Stanislav Čop
18. Dátum	4.marca 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu